

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 18:54
צאת השבת 20:06
ר"ת 21:00

שיר ליום השבת

בפרשה אנו מתבשרים על הברכה שתחול על שומרי שביעית, ובהבטחת הקב"ה "וציוויתי את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלוש שנים". בשנת תשמ"ו, ערב שנת השמיטה שהיתה בשנת תשמ"ז, ירדו בחודש אייר גשמי ברכה בלתי צפויים שנמשכו ימים רבים, והברכה השתלחה בתבואה שגדלה בשדות מושב "בית חלקיה". כשהגיעה עת הקציר התברר כי התבואה הוציאה פי שלוש מהיבול הרגיל שהשדות מצמיחים מדי שנה. משרד החקלאות חשש מירידת מחירים דרסטית של הפירות והירקות בארץ, ולכן הורה להטיל כמויות עצומות של פירות וירקות איכותיים אל הים. תושבי בית חלקיה, העדיפו לקיים מצוות עם חלק מהפירות, ובמקום להטיל לים, העבירם בסתר למשפחות נזקקות בארץ. משרד החקלאות ביקש לחמוס את הרווח, אך הקב"ה חשב אחרת. ומעשה שהיה כך היה: הרחק מארץ ישראל, בעיר צ'רנוביל שבצפון-מערב אוקראינה, שהשתייכה אז לברית המועצות, ארע באותה עת האסון האקולוגי הגדול ביותר במאה העשרים - הטמפרטורה בכור האטומי עלתה ופרצה את מעטפת ההגנה, כשהיא מפיצה חומרים רדיואקטיביים. הקרינה הגיעה עד שבדיה הרחוקה, וברית המועצות נדרשה בתוקף לכסות את הכור בעופרת ובבטון עצום. פועלים ואסירים שהובאו למקום, הסיטו את אפיק הנחל והמים זרמו אל תוך הכור, עד שהאש כבתה לחלוטין. המים הנוגעים זרמו הלאה והקרינה חדרה אל תוך אלפי השדות והקרקעות בתורכיה ובמדינות הסמוכות. ממשלת תורכיה אסרה באופן נחרץ שימוש ביבול שגדל בתחומה, מחשש לקרינה, וכתוצאה מכך נוצר מחסור חמור בפירות ובירקות בכל רחבי תורכיה. בצר להם, פנתה הממשלה למדינות העולם וביקשה לרכוש יבול מכל הבא ליד. לפירות של "בית חלקיה" היתה עדנה... במקום לזרוק אותם אל הים, שוגרו מטענים גדולים של יבול לתורכיה. הרווח הגדול שהניבו הפירות, הביאו רווחה כלכלית לתושבי הישוב, ובשנה הבאה - שנת השמיטה - הם ישבו שקטים ושאננים...

מאורה של הפרשה

"ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ"

מורנו הצדיק רבי מרדכי אליהו זצ"ל, מספר את הסיפור הבא אותו שמע מפי **רבי יצחק לוי ממרוקו**: בעת שעלה **רבי חיים בן עטר האור החיים הקדוש זצ"ל** לארץ ישראל, הוא חיפש מקום מתאים שבו יוכל להשתקע ולהקים בו ישיבה, ומצא מבנה בעיר העתיקה. כשנכנס למבנה הוא הריח בו כי הוא מקום חשוב. והוא לא סתם הריח כך, שכן היה זה מקום משכנו של **רבי אלעזר אזכרי בעל ספר 'חרדים' זצ"ל ומחבר הפיוט 'דיד נפש'**. חיפש האור החיים הקדוש את בעל הבית, ומצא כי מקום קדוש זה מוחזק בידיו של גוי. מיהר הרב לשכור את המקום מאותו ערבי ושילם לו שכר דירה לשנה שלמה. מיד אחר כך פתח שם ישיבה ותלמידים החלו לנהור למקום. כשראה הגוי שהאור החיים הקדוש קבע את הבית כמקום של תורה, וכי רבים באים ללמוד אצלו, הבין כי השוכר החדש מרוויח כסף טוב מהתלמידים שבאים אליו, והחליט לדרוש תוספת שכר על הדירה. אמר האור החיים הקדוש לאותו גוי "הרי ידוע, שכאן בירושלים שוכרים דירה לשנה, ולכן שילמתי לך מראש עד סוף השנה!". אך הגוי לא הרפה, ונשאר עומד במקומו כשהוא דורש תוספת שכר. אמר לו האור החיים הקדוש: "אנו צריכים כעת ללמוד, ואתה מפריע לנו בדיבוריך. צא מכאן!" אך הגוי עמד בתוקף על שלו ונשאר לעמוד על מקומו. פנה אליו שוב האור החיים הקדוש והפטיר: "אם מתעקש אתה להישאר ולעמוד - תישאר לעמוד..." בן רגע - עמד הגוי על מקומו בלי יכולת לזוז. כאילו רגליו ניטעו בקרקע. גם לדבר הוא לא יכל! פנה האור החיים לתלמידיו ואמר "כעת נמשיך בלימוד התורה, ועוד מעט דברים יבואו על מקומם". תוך זמן קצר המתה העיר ורעשה מהנס המופלא שהתרחש בבית מדרשו של האור החיים הקדוש. הדברים הגיעו עד אזניו של השייח', שהיה הדמות הבכירה והחשובה בירושלים של פעם. גם הוא בא לראות במו עיניו את הפלא הגדול של אחד מבני דתו נטוע על מקומו, בגלל גערותו של רב היהודים. ניסו השייח' הגדול ועוזריו להסיר את הסורר ממקומו, אך לא עלתה בידם. ניגש השייח' לאור החיים הקדוש, שעסק בלימוד תורה עם תלמידיו, וביקש שישחרר את בעל הבית. שאל אותו הרב: "האם מקובל אצלכם, להפר חוזה שכירות לאחר חתימתו?" "חלילה וחס" ענה השייח', "אצלנו מילה זו מילה!" "אם כן", שאל האור החיים, "מדוע האיש הזה מפר את ההסכם בינינו? על הפרת ההסכם הוא נענש!" ענה השייח': "אני ערב לו שהוא לא יבקש יותר העלאת שכר. אנא שחרר אותו למשפחתו שמחכה לו". אך האור החיים הקדוש לא הסכים. העלה השייח' את המחיר "קח את הדירה בשכירות לכל ימי חיך". אמר לו האור החיים: "אדם זה מוחזק שפיו דיבר שווא. כעת הוא רוצה להשתחרר ולכן יסכים לכך, מחר הוא ינסה לסלק אותי מהמקום. אני רוצה שהמקום יעבור על שמי בטאבו אצל רשם הקרקעות". שאל השייח' את הערבי הנטוע במקומו: "מסכים אתה לבקשת הרב?" נענע הערבי בראשו לאישור. לבקשת האור החיים הקדוש הוזמן למקום רשם הקרקעות, ובמעמד השייח' כתב הרשם את המקום על שמו של האור החיים הקדוש לדורות. אחרי שיצאו הנוכחים מהישיבה, אמר להם האור החיים הקדוש: "יש חשיבות גדולה לגאול בתים של יהודים בארץ ישראל, וביותר - בירושלים הקדושה. בית זה שייך לרבי אלעזר אזכרי, והערבי דן גזל את הקרקע מיורשיו. אף על פי כן הסכמתי לשלם לו כסף, משום שלא רציתי לדון ולרביע עימו. אך אחרי שהפר את דברו, ניצלת את ההזדמנות להחזיר את הקרקע לבעליה!".

(לחיות בטעם ד')

אנה לא צריק להיות אים גדול כדי להיות
לנשות דברים טובים; אנה צריק להיות
לנשות דברים טובים, כדי להיות אים גדול.

אמרו חכמינו בתלמוד, שיום הכיפורים מכפר רק בזמן שהאדם עושה תשובה. רמז נאה לכך הביא **הגאון רבי שלום הכהן** בספרו 'נהר השלום', מראשי תיבות הפסוק: "הועברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום" = "תשובה בלב". להורות שיש לעשות תשובה ביום זה.

בברכת שבת שלום ובשורות טובות!
עריכה: משפחת שמעיה
לעיני אבינו הר"ר אילן סבא בן סניורה ז"ל
להקדשות ולתרומות 054-8403899

פטירת הצדיקים
כ"ו באייר - רבי משה חיים לוצאטו 'הרמח"ל'. רבי שלמה מזוויל
כ"ח באייר - שמואל הנביא. רבי יצחק מקורביל 'הסמ"ק'
כ"ט באייר - רבי בן ציון אטון. רבי מאיר מפרמישלין

נא לשמור על קדושת הגיליון
הצלחה ברו"ג: יוזמת העלון נעה שלו. מש' גיבלי. מש' אזולאי. מש' יונה **חוב הגון:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה יצחק שי בן לאה. בטי בתיה ועדן בנות שמחה. **רפ"ש:** חיים דניאל בן שולה שלמה בן רינה. תהילה בת שונמית. תמר בת שרה. אפרת בתיה בת צביה. **לע"ב:** הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. יוסף בן רחל ז"ל. ברוך נאני בן נעימה ז"ל מרדכי בן ביסקה ז"ל. יחזקאל בן סמרה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל

מעשה בשני קבלנים - ראובן ושמעון, שבנו בתים זה ליד זה. בערב שבת אחד, ככלות עבודתם, השאירו את שקי המלט באתר הבניה הפתוח, מאחר שסברו שבשבת ישורו מזג אוויר קיצי. והנה, למרבה הפלא, בשבת בבוקר החל לרדת גשם זלעפות. פנה שמעון, שהיה מחלל שבת, אל ראובן: "בא נסע לאתר הבניה ונציל את שקי המלט - נכניסם תחת מחסה כדי להצילם! אם חושש אתה מחילול שבת - אל תנהה ברכך, אלא תצטרף אלינו ברכב..." ראובן שהיה יהודי ירא ד' הכריז: "חלילה לי מלפגוע בקדושת השבת! אני שם מבטחי בד', ואיני חושש מהפסד! ואני אף דורש שלא יצילו את השקים שלי! אם המלט יופסד - מקבל אני עלי דין שמים באהבה!" שמעון הורה לבנו שיטע במהירות למקום, יעמיס את שקי המלט השייכים לו, ויכניסם מתחת לגג ביתו. הבן נסע לאתר הבניה, רח"ל, ובצע את פקודת אביו. ביום ראשון בבוקר, הגיעו שני הקבלנים אל מקום עבודתם, וכאן הפתעו לגלות, כי השקים שניצלו הם שקיו של... ראובן! מה התברר? - בנו של שמעון טעה, ובמקום להכניס את שקי אביו מתחת מחסה, הכניס את שקיו של ראובן שומר השבת... הבן עצמו ראה בזה אצבע אלוקים, הוא נוכח להבין עד היכן מגיעה קדושת השבת, וחזר בתשובה שלמה. שואל ראובן: האם מותר לי להשתמש במלט שניצל ע"י חילול שבת?

תשובת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

כדי להרחיק את האדם מעבירת שבת החמורה, קנסו חכמים את מחללי השבת, על ידי שאסרו את השימוש בתוצרת שהופקה ממלאכות שנעשו בשבת. תוצרת זו נקראת "מעשה שבת". אולם בשאלתנו, מותר לראובן הצדיק להנות מהמלט, ואין כאן קנס מצד "מעשה שבת", וזאת מחמת ג' סיבות:

- 1- היות ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין יכולים לקנוס אדם מחמת מעשה עוולה של חברו.
- 2- המחלל שבת במזיד - מותר לאחרים להנות ממלאכתו במוצאי שבת וגם כאן ההנאה מהמלט היא רק לאחר השבת.
- 3- בגוף המלט לא נעשתה שום עברה, כי אם הוצאה מרשות לרשות וטלטול מוקצה, ויש הסוברים שאין בזה קנס.

לסיכום: מותר לראובן להשתמש במלט שניצל.

אנשים ישכחו מה שאמרתי, אנשים ישכחו מה שגששתי!
אנשים לא ישכחו מה שגמרתי להם להרגיש!

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

הקו האדום

מה מותר ומה אסור בהתערבות ההורים בחיי בני זוג? מהו הקו האדום? התשובה היא: אין קו אדום! אין להתקרב ואין להתערב כהוא זה! "מה? אין זו זכותנו לדעת?! אין זכותנו להנחות?" תמיהים הורים אוהבים. והתשובה ברורה: זכותכם לדעת רק מה שבני הזוג ישחררו לכם. אל תשאלו שאלות, אל תחקרו ואל תחפרו. תנו לזוג לבנות את עצמו. חזרו בזיכרוכם שלושים שנה אחורה, כאשר אתם הייתם זוג צעיר, כמה הפריע לכם שהתערבו לכם. זיכרון זה ינחה אתכם איך להתנהג. לא מתערבים לזוג בחיים. מדוע הורים מתערבים? אולי הדבר נובע מצורך לשליטה, לפעמים, מתוך הרגשה כי הזוג הצעיר עדיין לא מבין כלום ואין לו מספיק ניסיון... אמת. קשה לראות את הזוג פועל באופן מוטעה, או עושה עוול בחייו. קשה מאד שלא להתערב. לפעמים זה לא רק לכסוס ציפורניים אלא לבלוע אצבעות. לא קל לשתוק. יש דברים שרואים ובקלות ניתן לשנות, רק הערה קלה, והכל יסתדר... אני רואה אותם נופלים וביכולתי לעזור להם. ו-- עלי לשתוק! אם התערבת קנית לך שונאים. תן להם ליפול, לקום וללמוד. זו הדרך. הם יעשו טעות, ישלמו את המחיר, וכך ילמדו. אם תרפד להם את כביש החיים, הם לא יתקדמו לשום מקום. מה הרווח שבשתיקה? החתן / הכלה שלכם, יגיעו אליכם הביתה בשמחה. הם ירגישו טוב ונעים. לא פעם כלה חוששת: 'אוי, חמותי רוצה לבוא...! שבוע היא לא בן-אדם. מסדרת את הבית באובססיביות, לא מכניסה כלום לפה מרוב לחץ... אולם אם מתנהגים בכבוד זה לזה, לא מתערבים ולא מביעים דעה איפה שלא התבקשו - האוירה נעימה וטבעית. אם מנהלים את החיים כך, קל יותר ונח יותר לשני הצדדים. והעיקר: כאשר הילדים מרגישים נח, ומרגישים שהם לא נתונים תחת עין הביקורת, הם יבואו מעצמם לדבר, יכנסו מרצונם להתייעץ. הם ירגישו הכי טבעי וחופשי שבעולם להגיע ולבקש חוות דעתכם. נכון, יש לכך מחיר. אבל הוא מחיר שיש לשלמו. והרווח - עצום!

שוטר תפס שיכור, שהסתובב סביב עצמו בשעה ארבע לפנות בוקר. "אתה מוכן להסביר לי, למה אתה מסתובב פה בשעה כזו?" שואל השוטר. "הי, שוטר", ענה הלה, "אם הייתי יכול להסביר את עצמי, הייתי מזמן בבית..." מישוה צריך לכוון אותך, להאיר לך את הדרך חזרה. אף אחד מאיתנו לא אוהב לקבל ביקורת. נחמד לחיות באשליה שהכל בסדר, ואני עושה הכל ממש באופן המושלם. כאשר מעירים לאדם הערות, פתאום מתברר לו שאולי יש חיסרון בו או במעשיו. זה לא נעים, זה מחייב. ייתכן שהערות מסוימות גם פוגעות ומעליבות, אבל חלק מן הערות מביאות לצמיחה ולבניה. הקטבה להערות הנה הכרחית, משום שהערות מתריעות בפני האדם בעוד מועד, על פגמים וליקויים שעליו לתקן. ללא הערות, אדם עלול להידרדר, בלי לשים לב, עד שיהיה מאוחר מדי, והוא יספוג בפתאומיות מכת-שבר. אומר הפסוק במשל: "איש תוכחות מקשה עורף, פתע ישבר ואין מרפא", מי שצריך תוכחה, ומקשה ערפו ולא רוצה לשמוע, יישבר ואין מי שיפא לו. הביקורת היא מעין נורת אזהרה לפני שמתרחש 'שבר', לפני ההידרדרות אל התהום. הדבר אמור לגבי כל שטחי החיים, הן בגשמיות ובהתנהלות היום-יומית, והן ברוחניות ובהתקדמות אישית-פנימית. אם נשאל בני אדם שונים, מהו חבר טוב, נקבל מספר תשובות אופייניות. בין השאר: חבר טוב הוא מי שמקבל אותך כפי שאתה ותמיד מעודד אותך. חבר טוב עוזר לך בעת שאתה זקוק לו. חבר טוב מבין את רחשי לך ואתה יכול לספר לו כל דבר. חבר טוב הוא מישוה שפשוט נעים להיות אתו. אבל המעלה החשובה באמת של חבר טוב מובאת במשנה בפרקי אבות: "איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם?... רבי יהושע אומר חבר טוב". ופירש הברטנורא: 'שמוכיחו כשרואה אותו עושה דבר שאינו הגון'. התוכחה חשובה מאד, וכל אדם זקוק לה, על פי מדרגתו. מצד שני, צריך לקבל את התוכחה-הביקורת באופן נכון. יש לתת את הדעת עליה, ולתקן בהתאם - אם יש צורך. אבל בשום אופן לא להישבר. השמיעו באוזניכם ביקורת? לא כדאי להתעצב בגללה, כדאי לנצל אותה כדי להשתפר. ביקורת 'מרגיזה' עלולה לגרום עוגמת נפש, ויוכחים קנטרניים והחלפת מהלומות-מילוליות. משפט אחד קצר, בן חמש מילים, עלול לגרום ריב של חמש-עשרה דקות תמימות, וגם יותר. אם נבין את הרעיון שעומד מאחורי הביקורת המוטחת כלפינו, נוכל לצמצם את זמן הריב לחמש-עשרה שניות, ואפילו פחות. על כן, כדאי להבין תחילה את הסיבה לביקורת: שמעתי פעם מהרב שמחה כהן, שעל פי רוב, המניע העיקרי להטחת ביקורת אינו הרצון לשפר את הזולת. תשעים אחוז מהסיבה לאמירת ביקורת נובעים מניסיון לשיקום פגיעה שנגרמה למבקר. הרצון ש'המבוקר' ישתנה לטובה כולל רק עשרה אחוזים... וראיה לכך: אם אומר למבקר, לפני שהוא מתחיל לומר את הביקורת, שעדיף שימתין יומיים ואז יאמר את אשר על לבו, סביר שיענה: "מה, עוד יומיים זה כבר יעבור לי...". כלומר, הסיבה האמתית והעיקרית לאמירת הביקורת היא ניסיון להעביר מסר - "פגעת בי! זלזלת בי! לא התנהגת כפי שרציתי". רק כעשרה אחוז הם באמת כוונה טהורה לעזור לזולת להשתפר. כשאתה סופג ביקורת, בדוק האם אדם שמשמיע את הביקורת מרגיש פגוע או מזולזל. אם אכן זו הבעיה, הרי שרצונו הוא לא להוכיח לאותו אדם שהוא טועה, אלא לתקן את הפגיעה בו להחזיר לו את הכבוד האבוד. התנהלות נכונה כזו עשויה לחסוך לכל הנוגעים בדבר הרבה כאב לב, עלבונות, וסכסוכים שלעולם אינם מסתיימים. אם אתה המבוקר, ואתה נמצא כרגע תחת מתקפה של מישוה, שמאד מעונין להסביר לך, עד כמה אתה לא בסדר... הרי לך מספר עצות מעשיות: 1- שתוק. תן לשני לדבר. הסתכל בפני המבקר, תוך כדי נתינת הרגשה שאתה מקשיב לו ברצינות. אל תשחק עם הטלפון הנייד, אל תעשה פרוצופים... מה אכפת לך? ראה את עצמך כפסיכולוג לשעה קלה. 2- בלע את הרוק. גם אחרי שהמבקר סיים את דבריו, אל תענה מיד. חכה כמה שניות, כי לפעמים יש 'טפטופים', המבקר נזכר, פתאום, ששכח להוסיף עוד איזושהי הערת ביקורת נגדך. יותר מזה, אם אתה עונה מיד, השני מרגיש כאילו לא הקשבת לו בכלל, או לפחות איך חושב על דבריו ברצינות. אם אתה משתהה לפני שאתה עונה, נראה כאילו אתה חושב על דברי הביקורת ומייחס להם חשיבות. 3- פתח במילה עדינה. אחרי שהצלחת לתת למבקר לסיים את דבריו, אל תענה בהתקפה. אחרי שהקשבת, ושהמתנת מספר שניות, פתח את מסע הסנוגוריה על עצמך - שהוא לאמתו של דבר, מסע שיקום כבוד-המבקר, באופן הבא: "אתה צודק, אני מסכים אתך, אבל תן לי רק להסביר לך..."

השאלה אינה האם ירה גשם, אלא מה יצא בשאן גשם.